

Motion till riksdagen 2022/23:502

av **Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)**

Utökad avdragsrätt och skattefrihet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen kring rot- och rutavdrag i syfte att säkerställa att de används inom Sveriges gränser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av trygghetsavdrag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa avdrag för införande av särskild trafiksäker utrustning i nya fordon och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en utökad skattefrihet för förmåner och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utvärdering av slopad skatt på dricks och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera slopad förmånsbeskattning inom den nationella insatsverksamheten och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera slopad förmånsbeskattning för sjukvårdsförsäkringar genom arbetsgivare och tillkännager detta för regeringen.

Rut- och rotavdrag ämnade åt Sverige

Rut- och rotavdragen, införda 2007 respektive 2009, har varit framgångsrika reformer för att minska svartarbetet och skapa fler vita jobb. De har således gett en skjuts för nyetableringar av diverse olika företag samtidigt som vardagen för vanliga människor förenklats och förbättrats. Således är dessa avdrag, inte minst rutavdraget, att betrakta som mycket lyckade.

Rutpropositionen som presenterades för riksdagen hade stöd av bland andra Skatteverket, Konkurrensverket, Arbetsförmedlingen och Konjunkturinstitutet, och

syftet var tydligt: Det huvudsakliga syftet var att minska svartarbetet och öka arbetsutbudet. Dessvärre har inte avdragen fungerat fullt ut som det var tänkt, då rådande EU-lagstiftning om fri rörlighet möjliggjort för svenskar som primärt bor och skattar i Sverige men har bostäder utomlands att nyttja avdragen i andra länder. Siffror från Skatteverket visar nämligen att framförallt rotavdraget utnyttjades flitigt i föl av svenskar som äger bostäder i andra EU-länder.

Under 2017 utnyttjades skattereduktionen av 1 800 svenskar för rottjänster utförda av utländska hantverkare och byggföretag i EU- och ESS-länder. Totalt uppgick dessa avdrag till drygt 34 mkr, vilket innebär att arbetskostnaderna låg på omkring 100 mkr. Skattereduktionen under samma år för ruttjänster, exempelvis städning, barnpassning och trädgårdsarbete, låg på 1,3 mkr och utnyttjades av 204 svenskar.

Inte minst eftersom svenskar de senaste åren tenderat att köpa fler bostäder utomlands finns det en stor risk att notan för rot- och ruttjänster utomlands framöver också kommer att öka. Regeringen bör därför se över lagstiftningen i syfte att säkerställa att dessa avdrag enbart kan nyttjas inom Sveriges gränser så att det ursprungliga syftet med avdragen står fast.

Trygghetsavdrag

Sorgligt nog har privat säkerhet kommit att bli en av Sveriges starkaste branscher och att detta sker i dessa tider är inte särskilt konstigt. Det har kommit att bli en så pass stor bransch att branschorganisationen Säkerhetsföretagen bildades i januari 2017. Att enskilda medborgare tvingas att använda sin egen plånbok för att finansiera privat skydd är ett enormt misslyckande från statens sida. Det visar på en samhällsutveckling som gått åt helt fel håll och att människor inte kan förlita sig på trygghet från staten trots världens högsta skattetryck. Dessvärre finns det ingenting som pekar på att denna trend kommer att ändra riktning.

Det har inte undgått någon att otryggheten brett ut sig ordentligt med en betydligt grövre och mer organiserad brottslighet än förr – ofta med internationella förtecken. Till följd av detta ser vi hur grannar har gått samman för att betala för väktare eller kameror, privatpersoner köper in försvarsspray eller överfallslarm och villaägare installerar avancerade larmsystem. Det är tråkigt nog en dyster utveckling, men det minsta samhället kan göra för att täcka upp för statens fiasko är att kompensera för misslyckandet, vilket dessutom skulle innebära ett slag mot kriminella. Regeringen bör införa ett rut- och rotbaserat trygghetsavdrag för vissa tjänster eller varor inom säkerhetsbranschen.

Skatteavdrag för trafiksäker utrustning

I Sverige finns en nollvision för att vi ska sträva efter att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken, och ändå avled 253 personer under 2017. Trafikverket arbetar för att vägar, gator och fordon ska anpassas och utformas efter människans förutsättningar. Trafikpoliserna hjälps åt genom rutinkontroller på vägarna. Trots detta är det av förklarliga skäl svårt att fullt ut nå ända fram till målet. Det finns dock flera sätt där samhället kan verka för att minska risken för trafikolyckor.

Med en utökad användning av alkolås kan många liv räddas då tekniken används för att säkerställa en förarens lämplighet att starta sitt fordon. Om det finns alkohol i förarens utandningsluft går det helt enkelt inte att starta fordonet, och i dessa lås finns det även en inbyggd manipuleringsteknik. Ett alkolås kan också öka tryggheten för andra resenärer, som då vet att deras förare inte är alkoholpåverkad.

Andra system som kan bistå i arbetet för säkrare vägar är varningssystem för om fordonet oavsiktligt håller på att lämna sin fil samt system för övervakning av döda vinkeln. Det senare handlar om radarsensorer som känner av objekt i närheten av bilen som kanske är svåra att upptäcka. Systemet varnar per automatik för fordon eller andra objekt som närmar sig i döda vinkeln, vilket gör att en förare enkelt och på ett säkert sätt kan byta fil. Radarsändare av den här typen kan vara olika avancerade men de brukar vara anpassade för att förhålla sig till den zon som är relevant för fordonets aktuella hastighet. Då avståndet hela tiden mäts till närliggande fordon kan systemen beräkna ifall ett filbyte är riskfyllt eller inte, och om det finns en fara tänds en varningslampa för föraren. Om föraren ändå tänkt svänga och använder sig av blinkers svarar systemet med mer intensiva varningar till föraren.

Det finns naturligtvis flera system som tillkommit i nyare bilar i syfte att öka trafiksäkerheten. Troligtvis kommer dessa system att bli än vanligare i framtiden, men hela vårt samhälle har att tjäna på en snabbare utveckling. Av den anledningen bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag på skatteavdrag för inköp av fordon med en särskilt trafiksäker utrustning. Detta skulle inte minst tjäna de som har ett extra ansvar i trafiken, såsom yrkestrafikanter som transporterar farligt gods eller andra passagerare, och underlätta deras vardag när samhället visar sig ta problemet på allvar.

Utökad skattefrihet för förmåner

Förmåner för anställda anses av Skatteverket som olika former av ersättning för arbete som en anställd kan få, varför huvudregeln är att de är skattepliktiga så länge de inte särskilt har reglerats som skattefria eller anses ha ett alltför lågt värde. En anställd måste med andra ord betala skatt för de förmåner som följer av ett uppdrag genom jobbet. Exempelvis kan en anställd få förmåner såsom en jobbtelefon, transport i form av ett års- eller periodkort inom kollektivtrafiken eller en garageplats. Skattepliktiga förmåner ska oftast värderas till marknadsvärdet, det vill säga vad den anställde hade betalat om det köpts privat, och i de fall en sådan värdering inte är möjlig finns det oftast en schablonmässig värdering som beslutas av Skatteverket (som exempelvis kost- och bilförmåner).

Ur ett globalt perspektiv råder det inget tvivel om att Sverige ligger i framkant på arbetsmiljöområdet. Det finns flera skäl till detta och givetvis måste vi hela tiden sträva efter att bli bättre. Förmåner som erbjuds anställda på ett företag bör ses som någonting positivt, snarare än negativt, varför det också är märkligt att så mycket idag måste förmånsbeskattas. Att anställda även privat kan få tillgång till förmåner som exempelvis års- eller periodkort inom kollektivtrafiken eller kan använda sig av arbetsmobilen privat kan fungera som en morot för att fler arbetslösa ska söka jobb. Samtidigt kan goda förmåner fungera som en konkurrensfördel på arbetsmarknaden, vilket lyfter ambitionen att skapa bättre arbetsplatser i hela landet. Förmåner från arbetsgivare bör uppmuntras av staten snarare än motarbetas, varför regeringen bör återkomma till

riksdagen med förslag på utökad skattefrihet i fråga om förmåner för anställda så att de exempelvis kan använda sig av förmåner även privat utan att förmånsbeskattas.

Slopad skatt på viss dricks

Inom vissa branscher har de anställda förmånen att kunna tjäna extra pengar, ofta beroende på hur väl de genomför sitt arbete. Fenomenet med dricks syftar till att det ska löna sig att göra ett bra arbete, varför det kommit att bli ett uppskattat och välkommet komplement till lönen för såväl restaurangpersonal som yrkeschaufförer men också personer inom ett antal andra yrken. Idag är det dock enligt Skatteverket att klassa som en frivillig betalning för en vara eller tjänst, varför det anses vara en skattepliktig ersättning för arbete som enligt reglerna också ska registreras i inkomstdeklarationen. Om dricksen lämnas kontant från en kund direkt till berörd personal är det också mottagaren av dricksen som ska föra in det i sin inkomstdeklaration. Så är också fallet då dricksen samlas in av personalen och fördelas ut till anställda. Det är inte rimligt att personer som till följd av ett gott arbete gjort sig förtjänta av en frivillig slant ska behöva skatta bort en ordentlig del av belöningen. Ej heller är det rimligt att ålägga privatpersoner eller bolag med den administrativa börda som reglementet idag kräver för att de ska kunna ta emot dricks enligt regelverket. Regeringen bör helt avskaffa skatten på dricks, så länge den inte överstiger en orimligt hög summa.

Slopad förmånsbeskattning inom den nationella insatsverksamheten

Det finns flera skäl till att det nuvarande förhållningssättet med förmånsbeskattning inte är hållbart. Under sommaren 2018 drabbades Sverige av ett antal fruktansvärda skogsbränder som orsakade en enorm förödelse, vilket kommer att få stora konsekvenser under en lång tid framöver för vårt land. Räddningstjänst kom till Sverige från andra länder och svensk räddningspersonal ställde upp från hela landet för att bidra i släckningsarbetet. För dessa var det naturligtvis en chock när de senare fick besked om att de skulle förmånsbeskattas för kost och logi under tiden de hjälpt till. Människor som lämnat sin familj, struntat i sin semester, tvingats sova i tält och varit tvungna att äta kall mat under sena nätter och kvällar blir inte belönade för sin insats utan tvärtom – de blir straffade. Såväl kontraktsanställda inom Försvarsmakten eller räddningstjänsten som andra som ställer upp för vårt samhälle i svåra tider är hjältar som inte bör förmånsbeskattas alls under sin tjänstgöring, vilket riksdagen bör tillkännage för regeringen.

Slopad förmånsbeskattning av sjukvårdsförsäkringar

Den 1 juli 2018 infördes en förmånsskatt på privat hälso- och sjukvård när denna betalas av arbetsgivaren trots att en riksdagsmajoritet de facto var emot det. Plötsligt skulle den anställde förmånsbeskattas för vård- eller försäkringspremien samtidigt som arbetsgivaren tvingas att betala socialavgifter på förmånen. Denna skatt berörde nära på

en halv miljon svenskar, eller sju av tio som haft en privat sjukförsäkring via arbetsgivaren. Det berör samtliga anställda på ett företag, just eftersom arbetsgivaren brukar teckna försäkringar för hela sin personal, från de högsta tjänstemännen till städare och assistenter. Antalet personer med försäkring har också stadigt ökat, just för att allt fler företag, kommuner och fackförbund insett att det är ett bra sätt att främja en god hälsa och snabbt få tillbaka sina sjukskrivna i arbete.

Även om syftet med förslaget har varit att inbringa mer pengar till staten är det att anse som kontraproduktivt, då privata sjukvårdsförsäkringar faktiskt tillför resurser till vården totalt sett eftersom de bekostas vid sidan av det offentliga. Det är ett hårt slag mot vanliga svenskar i behov av vård eftersom Sverige tyvärr kantas av orimligt långa vårdköer och då sjukfrånvaron har ökat kraftigt sedan 2010 (i sjukpenningtal ligger ökningen på otroliga 80 procent). Situationen kan förvärras när fler väljer bort de privata vårdalternativen, vilket gör den införda förmånsbeskattningen kontraproduktiv ur folkhälsosynpunkt. I flertalet analyser ser vi hur pågående sjukfall kan förkortas eftersom man snabbare kommer till specialistsjukvård med privata sjukvårdsförsäkringar.

Privata sjukvårdsförsäkringar har med andra ord en otroligt viktig uppgift att fylla. Av den anledningen bör samhället snarare värna medborgare som önskar att avlasta den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. Värt att komma ihåg är således att även de som har en privat försäkring bidrar med skattepengar till den offentliga vården, vilket gör den införda skatten extra orimlig. Regeringen bör återinföra skattefriheten för sjukvårdsförsäkringar som avser hälso- och sjukvård genom arbetsgivare.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)